

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski zdraviliški dom v Rogški Slatini, registrovana zadruga z omejeno zavezo vabi na svoj 10. redni občni zbor, ki bo dne 19. marca 1930, ob 10^h uri v okolici deške osnovni šoli v Celju. Dnevni red: 1. Poročilo načelnika o poslovanju v 1929. 2. Odbor letnega računa 1929. 3. Slučajnosti. — Ako bi občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepčen ob vsakem številu zastopanih združnikov. — Dol pri Hrastniku, dne 22. februarja 1930. — Načelnstvo.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh prejmete položnice za nakazilo članskega prispevka za 205. (Robert Ziegler, Ljubljana) in 206. smrtni slučaj (Ruška Ravhekar, Novo mesto). Nakazilo znaša za člana 11 Din, za zakonske pare 21 Din. Zamudnikom sem prišel k temu znesku še prejšnji zaostanek. Nakazila izvršite takoj, da ne založite položnice! — V februarju t. l. sem razposlal okrog 200 položnic za nakazilo sprejemnih pristojbin onim priglasiencem, ki so se prijavili za sprejem v društvo v zadnjih letih. Nakazila zaznamovane zneske, da bodete deležni visokih posmrtnin! — Zadnji dve posmrtnini znašata 24.275 Din. — U. S. ima 2427 članov, posmrtnina znaša 12.135 Din. — Smrtni slučaj so zaznamovani na položnicah brez stotic (1./6.).

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Mladinska Matica.

Ker nam je par poverjenikov poslalo po 10 Din kot doplačilo za vezane izvide Mladinske Maticе, sporočamo, da je naročnina ostala ista kakor v lanskem letu.

Broširana garnitura stane 10^h 50 Din, vezana pa 23^h 50 Din. Doplačilo za vezavo znaša torej 13 Din. Zato prosimo dotične tovariše, ki so nam nakazali za vezavo le po 10 Din za garnituro, da nam naknadno pošljejo še razliko 3 Din.

Vse cenjene poverjenice in poverjenike vljudo prosimo, da v marcu na vsak način zaključijo nabiranje in takoj nakažejo nabrano naročnino. Izkoristite še zadnje tedne v intenzivno propagando, da spravimo v vsako družino dobro in ceneno knjigo, ki je bolj kot kadarkoli postala med našo deco resnična duševna vzgojna potreba!

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. Pevski tečaj za turnejo se vrši 6. do 9. marca t. l. vsak dan ob 9. in 15. uri (v nedeljo 9. marca od 8. do 11. ure). Vadita se oba koncertna programa (tudi za matinejo šolske mladine). 7. marca predpoldne nastopi zbor pri Masarykovi proslavi srednješolske mladine v Ljubljani z nekaterimi pesmimi. Za nastop: črna obleka. Po nastopu se zbor slika. Prosimo redne in točne udeležbe, ker je tečaj zadnji pred turnejo! — Odbor.

Stanovska organizacija UJU iz društev:

Vabila:

—ORMOSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v ponedeljek dne 10. marca t. l. v Ormožu. Začetek ob 9. uri.

—UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SODNI OKRAJ ŽUŽEMBERK bo zborovalo 8. marca 1930. v Žužemberku ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Stanovske zadeve in situacijsko poročilo. 2. Referat: »Mladinsko slovstvo«. 3. Referat: »O redovanju v osnovni šoli«. 4. Slučajnosti. Pridite vsil! — Odbor.

—SOSTANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo dne 8. marca ob 9^h uri na osnovni šoli v Velenju. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Dopisi. 3. Poročilo o zadnji odborovi seji. 4. Pravila UJU. 5. »Popotnika«. 6. »Naš rod«. 7. Predavanje tov. Mlinška. 8. Slučajnosti. — Ker je dnevni red važen, prosim polnoštevilne udeležbe. Vabljeni tudi novodošli tovariši(ice). — Franjo Rejec, t. č. podpredsednik.

—LITIJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto 8. marca t. l. v Ljubljani na državnem učiteljskem. Začetek ob 9^h uri. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Predavanje o pedagoškem kongresu v Helsinku — gđc. Bračič iz Maribora. 3. Gmota položaj podeželskega učiteljstva. 4. Raznosterosti. — Takoj po prihodu vlakov odborova seja na učiteljskem. Častne udeležbe pričakuje — odbor.

—UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ bo zborovalo v soboto dne 15. marca 1930. v osnovni šoli v Kočevju s sledečim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo in dopisi. 2. Strokovno predavanje o združništvu. 3. Reorganizacija okrajnih učiteljskih knjižnic. 4. Slučajnosti.

—GORNJEGRANSKO UČIT. DRUŠTVO ima dne 8. marca 1930. svoje redno zborovanje v Šmartnem ob Dreti ob 11^h uri v prostorih tamonjske šole. Dnevni red: 1. Predsednikovo poročilo — tekoče zadeve. 2. Poročilo o seji širjega sosveta v Celju. 3. Predavanje: Domoznanstvo. — Predava tovariš Rozman. 4. Dopisi. 5. Slučajnosti. — Kako znamo ceniti medsebojno tovarištvo, se bo videlo na udeležbi!

—UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA SREZ LAŠKO zboruje v soboto dne 8. marca t. l. točno ob 10^h uri dopoldne v osnovni šoli na Zidanem mostu. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk predavanje univ. profesorja g. dr. Ozvalda »Poizkus zaključne sodbe o novi šoli«. — Odbor vabi vse, ki se zanimajo za reformo šole, da se zborovanja zanesljivo udeležijo, kar je itak dolžnost vsakega zavednega člana. — Opomba: Ker se prične zborovanje tokrat šele ob 10^h uri, bo možno odpotovati udeležencem zborovanja šele s popoldanskimi vlaki in sicer proti Laškemu ob 15^h 48, proti Trbovljam pa ob 16^h 29.

Odbor. —SVETOLENARSKO UČIT. DRUŠTVO bo zborovalo v soboto dne 8. marca 1930. na osnovni šoli pri Sv. Lenartu v Slov. goricah ob 10. uri. Na dnevnem redu je zelo zanimivo predavanje, zato se pričakuje polnoštevilna udeležba.

Poročila:

—UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MARIBOR LEVI IN DESNI BREG je imelo svoje redno zborovanje dne 11. januarja 1930. v Mariboru.

Statistika: Vpisanih članov je 130, navzočih 72, t. j. 55%.

Tov. predsednik se spominja preminulih tovarišev, oziroma tovarišic: Krajnik Ivana, Vodenik Matilda in Lasbacher Josip. Slava jim! Pozdravi novo prijavljene člane: Josipa in Rozalijo Berce, Amalijo Širok-Koželj. Istotako navzočega člana poverjeništa tov. Kobala.

Tekoče zadeve: 1. Tov. predsednik je nato podal poročilo o seji širjega sosveta v Celju, v kateri se je bavilo v glavnem s historijatom novega osnovnošolskega zakona in o delu našega poverjeništa, ki se je pri istem vzemalo z vsjo močjo za doseg njegove enotnosti. Sprejetih je bilo več predlogov za pravilnik k šolskemu zakonu. (Vauda, Šijanec, Petrovič, Šeško, Cvetko).

2. Pri dopisih kranjskega učiteljskega društva in na zahtevo zborovalcev, je podal tov. Kobal obširno in skoz in skoz neosebno poročilo o vzrokih nesoglasij v poverjeništvu organizacije; nastala je ponekod deloma ostra debata.

Tov. blagajnik se pritožuje, da postajajo zaostanki na članarini vedno večji. Izpolnjuje vendar svoje častne dolžnosti napram organizaciji, katere člani ste!

4. Tov. Filip Podgornik, učitelj v Limbušu, je prevzel poverjeništvu Slov. šolske Maticе, ker je dosednji poverjenik to funkcijo odložil.

5. Za prihodnje zborovanje se je določila prva sobota v marcu, t. j. 1. marca t. l., kakor običajno v Mariboru.

—SLOVENJGRASKO UČIT. DRUŠTVO je zborovalo 8. februarja 1930. v slovenjgraški osnovni šoli po sledečem dnevnem redu.

1. Zapisnik zadnjega zbora. 2. Dopisi. 3. »Sugestija kot vzgojno sredstvo« (A. Čizek). 4. »Ali šola preveč zahteva od otrok« (tov. Mrovlje). 5. Poročilo o seji ožjega in širjega sosveta (tov. Gobec). 6. Raznosterosti.

Predsednik tov. Kopač Leopold pozdravi vse navzoče, zlasti še došla gosta, predavatelja g. mestnega župnika Alojzija Čizeka in g. sreskega šolskega nadzornika Miloša Grmovška, kakor tudi nova člana Šinigoj Asto in Čilenšek Vinka. Iz društva vsled premetitve izstopivšima tovarišicama Golobič Marti in Maden Amaliji pa želi na njunih novih mestih vse najboljšo. — Nadalje poroča, da se je z novim zakonom o narodnih šolah, ki je izšel 5. decembra preteklega leta, odprlo osnovnošolskemu učiteljstvu široko polje novega dela. Z njim so se mu naložile velike dolžnosti in predpisala mnoga dela tudi izven šole — na polju narodnega prosvetovanja in nacionalnega dela. — Te odredbe za učiteljstvo sicer niso nič novega, kajti večina je že sedaj delovala v tem pravcu prostovoljno pri raznih društvi ter doprinesla največje fizične, moralne kakor tudi gnotne žrtve na žrtvenik nacionalnega prosvetnega dela. — Da pa se bo lahko učiteljstvo še z večjo vnetostjo predpisanim nalogam, se mu morajo zagotoviti taki službeni prejemki, ki ga bodo rešili vsakih skrbi za eksistenco. — V nadi, da učiteljstvu to prineseta sedanja revizija uradniškega zakona in pravilnik novega osnovnošolskega zakona, ki bo izšel v najkrajšem času, odprva zborovanje ter predaja na dnevni red.

Statistika: Število članov 38, navzočih 35, odstotnih 3, torej je znašal obisk 92,11%.

1. Predavanju g. mestnega župnika Alojzija Čizeka o temi »Sugestija kot vzgojno sredstvo« je sledilo učiteljstvo z zanimanjem in z veliko pažnjo. — Tov. predsednik se gospodu predavatelju za lepo predavanje v imenu društva zahvaljuje.

2. Zapisnik zadnjega zborovanja, ki ga je tajnik prečital, se je odobril.

3. Poročilo o seji širjega in ožjega sosveta pada tov. Gobec.

4. Dopisi: Razpravljalo se je o sledečih dopisih poverjeništa:

a) glede pravilnika k osnovnošolskemu zakonu;

b) tihoč se prispevkov za učiteljski pevski zbor. Sklene se, da se pošlje celoletni prispevek za pevski zbor do 15. marca poverjeništvu;

c) glede razprodaje brošur i. dr. med učence;

e) »razni predlogi«. Društvo si osvoji predlog društva Logatec glede načina plačevanja prispevkov za »Učit. dom« (2 glasova

proti predlogu!). Drugi predlog novomeškega društva glede povrnitve potnih stroškov delegatom za pokrajinske skupščine in seje širjega sosveta, ki se naj povrnejo iz blagajne poverjeništa — pa je bil soglasno sprejet. Zaradi pčlega časa se je obravnava načrta novih pravil UJU preložila na prihodnje zborovanje.

5. Referat tov. Mrovlje »Ali šola preveč zahteva od otrok?« Tozadevna diskusija naj se na prihodnjem zborovanju nadaljuje, in sicer na podlagi referatov tov. Mrovlje in tov. Gobec.

6. Sklepi in predlogi: a) Učiteljstvo tukajšnjega društva je mnenja, da Fleretova »Prva čitanka« ni izšla iz neposredne prakse, temveč jo je avtor sestavil na podlagi študija tozadevne literature.

Tovarišica Vaupotova bo podala na prihodnjem zborovanju temeljito oceno o tej knjigi.

b) Društvo si glede vloge učitelja v literaturi prisvaja ono stališče tov. Habermana, ki ga iznaša z besedami: »Pričakovati bi, da bi prišlo poleg hib do izraza tudi pozitivne strani, ki jih naš stan gotovo nima manj nego drugi. Toda učitelj(ica) je skoro izključno le predstavitelj grdega značaja.« — To bo tudi v korist Vodnikovih družbi.

7. Raznosterosti: a) Tov. Mrovlje omenja znani uspešni ferijalni pokret med jugoslovenskim učiteljstvom v času zadnjih 7 let, ki se je še prav posebno razmahnil po popolni osamosvojitvi od dijaškega F. S. z osnivanjem samostojne učiteljske ferijalne kolonije (v tek. vel. počitnicah) v krasnem mestu Veli Luki na Korčuli. (Letna članarina 30 Din; kolonijalni znesek 50 Din; stanovanje in hrana za 30 dni 860 Din in 100 Din brezobrestnega posojila, ki se vrne najkasneje v 6 letih). Govornik upa, da tudi slovensko učiteljstvo ne bo zaostalo za učiteljstvom ostalih banovin in bo s polnoštevilnim pristopom dokazalo, da zna ceniti idealno delo UFS.

b) Prihodnje zborovanje se bo vršilo 5. aprila 1930. v Slovenjgradcu.

L. Kopač, preds. R. Iglar, tajnik.

—CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 8. februarja t. l. v Celju. Izmed 156 članstva navzočih 105, t. j. 67%.

Predsednik tov. Gosak uvodoma omenja novi šolski zakon ter prehaja k položaju organizacije. Zapisnik o sestanku zastopnikov poverjeništa z društvenimi zastopniki je bil odobren v stilizaciji z dne 4. januarja t. l. S tem so določbe zapisnika pravomočne in bodo z njih izvedbo nesoglasja med poverjeništvom in društvom likvidirana.

O seji ožjega sosveta je poročal tov. Gosak, o seji širjega sosveta tov. Gerlanc. Ob tej priliki se je ugotovilo, da so po informacijah, prejetih s pristojnega mesta, govorice o posledicah neveljanja učiteljstva v UJU neosnovane. Sledila je dolgotrajna debata o nalogah in delu organizacije ter njenem ugledu v javnosti. Društvo bo pazljivo sledilo zlasti delu centrale in po njem določevalo svoje stališče v organizaciji. Razpravljalo se je o izpremembi društvenih pravil v nekaterih točkah. Prečitale so se okrožnice poverjeništa o delu okoli pravilnika k šolskemu zakonu in o delovanju izvršnega odbora UJU, obravnavale so se zadeve Učiteljskega doma in Gospodarske poslovalnice. Sprejet je bil tudi v podrobnostih predlog izpremembe pravil »Učiteljske samopomoči«, ki naj ipremeni sedanji »rezervni fond« v »rezervni in podporni fond«. Nato je tovariš predsednik poročal o stanju kmetijskega nadaljevalnega šolstva in je naznačil važne in koristne direktive v tej stvari. Sprejeti sta bili resoluciji. V prvi se društvo izreka proti izvršnemu odboru UJU, v drugi pa za avtonomnost »Popotnikov« uradniškega konzorcija v okviru zakonitih odredb in ob čuvanju deklariranih načel.

O teoriji in praksi delovne šole je predaval tov. Ernest Vranc. Dokazal nam je potrebo snovne koncentracije v šoli in nam prikazal način njene uspele izvedbe v lastni bogati praksi. Predložil nam je izdelke svoje šolske dece in ureditev snovnih skupin. Tovariš predavatelj je za svoja praktično stvarna izvajanja žel vsjo pozornost in hvaležno priznanje navzočih.

J. Gosak, t. č. preds. Fran Roš, t. č. tajnik.

—MARENBERSKO UČIT. DRUŠTVO je imelo svoj redni občni zbor v soboto 8. februarja 1930. ob 8. uri v vuhreški osnovni šoli.

Statistika: Število vsega učiteljstva v okraju je 43, od tega je rednih članov 38; navzočih je bilo 23, t. j. 60,5%.

Situacijsko poročilo: Tovariš predsednik odprva občni zbor s prisrčnim pozdravom na navzoče; posebej pozdravlja novo vstopivšo članico tovarišico Slavo Maučnik iz Vuhreda. Omenja, da je bil premeščen iz okraja tovariš in tovarišica Jurančičeva, ki nam bodeta ostala nenadomestljiva v našem okraju. — Glede šolskega zakona omenja, da je izšel in da pravilnik k zakonu — že projektiran — sledi ter prehaja na dnevni red.

Ad 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora se prečita in se soglasno odobri.

Ad 2. Predsednik seznaja članstvo z dosilimi dopisi. Razpravljalo se je o vposlanih predlogih, ki jih poverjeništvu stavi v odločitev prihodnji pokrajinski skupščini.

a) Glede prispevkov za pevski zbor je članstvo proti temu, da se pobira od članov mesečni prispevek, pač pa se sklene, da se za leto 1930. dovoli izreden prispevek v znesku 400 Din iz društvene blagajne.

b) Predlog logaškega učiteljskega društva glede prispevkov Učiteljskemu domu se osvoji, ker je tukajšnje društvo korporativno včlanjeno pri Učiteljskem domu.

c) Članstvo je proti temu, da se plačujejo potni stroški delegatom k skupščinam iz bla-

Kupujte in priporočajte

doma e proizvede:
ADRIA
prasek
za pecivo in
vanilni sladkor

gajne poverjeništa UJU ter sklene, da se poravnajo stroški tem — kakor dosedaj — iz društvene blagajne.

e) O načrtu pravil Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva bo predhodno razpravljala društveni odbor ter svoje sklepe predložil članstvu v razpravo na prihodnjem zborovanju.

d) Glede porazdelitve organizacije v poverjeništa se bo razpravljalo na prihodnjem zborovanju.

Ad 3. Tovariš predsednik poroča izčrpno o seji širjega sosveta z dne 5. januarja 1930. Obrazložil je članstvu podrobno, zakaj je glasoval proti nekaterim stavljenim predlogom. Članstvo je poročilo vzelo na znanje in soglasno odobrilo postopanje predsednika.

Ad 4. Svoja poročila so podali predsednik, tajnik in blagajnik, ki so se vzela na znanje in soglasno odobrila, nakar se je odboru dal absolutorij.

Ad 5. Tov. Hribernik predlaga, da se z ozirom na neoporečno in vzorno delo dosedanjega odbora z vzklikom voli isti tudi za bodoče leto, kar se soglasno sprejme.

Ad 6. Tov. Hribernik nam je podal zanimiv in skrbno pripravljen referat o Učinih ednotah. V njem nas seznanja z različnimi skupinami pri skupnostnem pouku tako v etimološkem, etnološkem in biološkem oziru, ter nam je podal kopo izbranih primerov, ki se odlikujejo zlasti po svojih etičnih vrednotah. Poudarja, da bodi podlaga učnemu načrtu vselej narodopisje in prirodoznanstvo dotičnega kraja.

Predsednik se predavatelju zahvali za izčrpen referat ter ga prosi, naj nas v kratkem zopet preseneti s kakim sličnim predavanjem.

Predavanje tov. Miklavca se z ozirom na pozni čas preloži na prihodnje zborovanje.

Ad 7. Sklene se, da se vrši prihodnje zborovanje v Vuhredu prvo sredo v mesecu aprilu.

Terčak Stane, preds. Fr. Miklavc, tajnik.

—DOLNJELENDAVSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 8. februarja 1930. v Dolnji Lendavi. Udruženih članov 66, navzočih 30, t. j. 45,5%.

S pozdravom na vse navzoče tovariše in tovarišice — po številu 30 — ter na g. sreskega šolskega nadzornika g. Leo Cepudra, otvori predsednik tovariš Peternel zborovanje. Prečita opravilo g. sreskega načelnika, ki se vsled obilne zaposlitve ne more udeležiti zborovanja. Pred prehodom na dnevni red ugotovi predsednik, da današnje zborovanje ni sklepčno, vsled zelo male udeležbe, čemur pa je krivo današnje zelo neugodno vreme.

v Dolnji Lendavi. Izredno slabo vreme je povzročilo, da se je zborovanja udeležilo le 26 članov od 69. Na zborovanju bi se morale obravnati važne notranje društvene zadeve, pred vsemi zadevami neplačane članarine. Poročevalci pa se zborovanja niso udeležili, zato so morale vse tozadevne točke dnevnega reda odpasti. Ker pa je nujno potrebno, da se reši finančno vprašanje v društvu, ki nas mori že dve leti, je potrebno, da se kmalu skliče drugo zborovanje in to v sredi meseca marca. — Nekateri člani društva pa zahtevajo sklicanje izrednega občnega zbora zaradi tega je treba počakati še nekaj časa da se ta zadeva reši, nakar se bo takoj sklical ali izredni občni zbor ali pa redno društveno zborovanje.

I. Dopisi. Predsednik izjavi, da ne more prečitati vseh dopisov, ki jih je predsedništvo prejelo od poverjeništa, ker jih ima društveni tajnik, katerega pa danes ni na zborovanju. Prečita dopis poverjeništa št. 666 od 3. februarja 1930. ter prosi, da se o točkah, navedenih v dopisu formalno sklepa.

Ad 1. O mesečnem prispevku 1 Din za vsakega člana za Učiteljski dom v Mariboru se bo sklepalo na prihodnjem zborovanju.

Ad 2. Povrnitev stroškov delegatom pokrajinske skupščine. Društvo bo sklepalo o tem potem, ko bo dobilo od poverjeništa tozadevno nekatere informacije.

Ad 3. Člen 5. pravil UJU. Predsednik izjavi, da bi bilo najboljšo, da bi sekcijam dali večjo avtonomijo. Za Vojvodino in Južno Srbijo naj se sestavi dve novi sekciji.

Pravila UJU. Z 18 proti 2 glasovom navzoči sklenejo, da predsednik prečita pravila UJU, nakar jih tudi prečita.

II. Predavanje. Ker se je predavatelj opravičil, je predsednik sam sestavil predavanje ter ga navzočim podal. Tema predavanja se glasi: Problem izobrazbe v dobi kulturne krize industrijskih držav, osobito Nemčije.

III. Slučajnosti. Ker se k tretji točki dnevnega reda nihče ne oglasi, je s tem dnevni red današnjega zborovanja izčrpan in s tem predsednik zaključil zborovanje.

Peternel, preds. R. Čehovin, tajnik-nam.

Nove knjige.

—k Mavrična mačka in druge pravljice. V angleščini spisala Rose Fyleman. Z dovoljenjem pisateljice prevedel Griša Koritnik. — Samozaložba. — V Ljubljani 1930. Cena broš. izvodu 20 Din, vez. 24 Din. Naroča se